

ЦИЈЕНА:

За Црну Гору на годину 8 круна, на по године 4 круне.
За Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину на годину 12 кр. на по године 6 круна.
За све остале земље годишње 20 франка у злату, на по године 10 франка у злату.
Претплата се прима само у год. и полугодишњим роковима.
Поједина број 20 хелера.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Претплата се прима поштом у сваком административном „Гласу Црногорца“ на Цетиње, а коме је наручице, г. Перу Рамада новићу, К. Ц. агенту у Котор.
Доноси се поштом Уредништву. Рукописи се не враћају.
За огласе плаћа се: за сваку ријеч или за број од пет цифара по 4 хелера за први пут, а за сваки даљи пут по 2 хелера.

Власник: Државна Штампарија

Изази суботом

Главни уредник: Милош Живковић

Између Његовог Краљ. Височанства Књаза Господара и председника Государствене Думе, поводом отварања Думе измијена не су ове денешне:

Његовој Преузвишености

Г. Председнику Государствене Думе
Петроград

Просвијешено родољубље једног великог народа позвано је данас први пут да судјелује у раду установа сачуваних му очинским самодржављем својих великодушних и омиљених владара.

У овом свечаном часу за Свету Русију, Моје срце, као и оно сваког Црногорца, плива у радости братимства наше велике словенске породице. — Нена Свемогући благослови почетак Ваших родољубивих радова који ће сачувати земљи снагу и напредак, којима се је непренидно од вјекова одликовала.

Живио Цар Никола II., великодушни давалац новог режима! Живјела Русија, исконска заштитница великог Словенства и Православља!

НИКОЛА.

A Son Excellence

Monsieur le Président de la Douma
Petersbourg

Le patriotisme éclairé d'un grand peuple est appelé aujourd'hui pour la première fois à coopérer au fonctionnement des institutions sauvegardées par l'autocratie paternelle de ses généreux et vénérés Souverains.

En cette date solennelle pour la Sainte Russie, Mon coeur, comme celui de chaque Monténégrin, exulte dans la fraternité de notre grande famille Slave. — Que le Toyt — Puissant bénisse le commencement de vos travaux patriotiques, qui conserveront au Pays la force et la Prospérité, par lesquelles il a toujours été caractérisé depuis des siècles.

Vive l'Empereur Nicolas II. le généreux Donateur du nouveau régime!

Vive la Russie, Protectrice traditionnelle du grand Slavisme et de l'Orthodoxie!

Nicolas

Његовом Краљевском Височанству
Књазу Црногорском

Карлсбад

Овлашћен од Думе да изразим Вашем Кр. Височанству њену дубоку благодарност на милостивој честитци, којом сте почастили почетак њених радова, ја сам вјерни тумач једнодушних осјећаја представништва руског народа, проглашујући срдечно братимство које од вијенова спаја руски народ са храбрим и великодушним народом црногорским.

Председник
Государствене Думе
МУРОМЦЕВ.Son Altesse Royale le Prince
de Monténégro

Karlsbad

Chargé par la Douma d'exprimer à Votre Altesse Royale sa profonde reconnaissance pour la gracieuse féli-

citation dont vous avez honoré l'inauguration de ses travaux, je suis l'interprète fidèle des sentiments unanimes des représentants du peuple russe en proclamant la cordiale fraternité qui depuis des siècles unit la nation Russe au brave et généreux peuple monténégrin.

President Gosoudarstvenoj Doumi
Mouromtzeff.

ДВОРСКЕ И ДИПЛОМАТСКЕ ВИЈЕСТИ.

— Његовом Краљевском Височанству Књазу Господару било је неки дан у Карлсбаду позлило од гутцовог наступа у кољену лијевог нога, тако да се и опште стање болести високог болесника било пореметило, ушљед чега је морао да чува постелу. Према пошљедњем лекарском извјештају, Књазу Господару је боље и стање Његово болести не задаје никакве бригае.

— Његово Краљ. Височанство Књаз Насљедник долазио је у прошлу суботу из Францесбада у Карлсбад да посјети Свога узвише ног оца, на се други дан вратио опет у Францесбад, гдје Његово Краљ. Височанство Књагиња Милица с успјехом врши лијечење.

Задачи Русије

О државним задацима модерне Русије један руски патриота овако пише у листу „Парламентеру“:

Положај, који један народ има у свијету, резултат је ваљаности његове расе и пошљедња географских прилика. Обоје је важно за будућност једног народа. Кад би Еским били најдаровитији народ на свијету, опет би било немогуће замишљати да би они са својих свијезних пољана могли руковати судбином једног дијела свијета. Борба човјекова са суровом природом сјеверних крајева тако је тешка, да одузима сву његову снагу.

С друге стране каквој неспособној раси много не помажу повољне животне прилике, и она ће угинути исто тако као и паметна раса у неповољним животним приликама. Дарови природе су тек онда прави дарови кад се могу корисно употребити. Стаповници на норвешким балама, које су јако погодне за бродарство, ипак нијесу постали бродари, док су Германи готово у истим повољним приликама за бродарство, и умјели су се њима користити и постати добри поморци. Боље него ли и који народ на свијету, Германи умју природу да искористе у своје циљеве.

Мора се признати горка истина, да су од три огранка аријске расе Германи у најнеповољнијем стању, које даје сама природа, па ипак се мора признати и то, да су они најизрађенија раса, која у ствари влада свијетом. Магловита, хладна и непријатна Енглеска има под својим скиптром једну четвртину земљине лопте, а неплодна и пјесковита Пруска у Европи има веома угледан положај. Сјеверна Америка, која је недавно била дивља земља и склониште свјетских разбојника, данас влада цијелом западном страном наше Земље.

Куд год се обаверемо, сретамо се са германством, свуда видимо само моћте расе. Најљепше земље и све свјетске морске путеве имају представници те расе.

Словени имају ружну навику да увијек прстом указују на туђе слаго и да пјеснички за њим уздишу, вапијући како они таквог благала немају. Сваког дана слушамо једне те исте ламентације како су Словенима везане ноге и руке, како се налазе у непријатељској мрежи, и да онда није ни мало чудновато, што нијесу напредовали као и остали богати народи.

Нико не пориче факт, да се одиста велики дио Словенства налази у непријатељској ступици, али само слијепца може тврдити, да је непријатељска мрежа свуда везана око Словена. Има доста излаза за Словене само ако су вољни да се отму из непријатељског заручја. Таква голџијат, као што је Словенство, не може се преко воћ уништити. Има још довољно времена да се тај голџијат пробуди и испружи своје руке на страх и ужас свима непријатељима. Ако је Словенима ближи европски исток тако рећи већ истргнут из шака, још им је пред носом далеки азијски исток и Средиња Азија. Што им је ближи европски исток истргнут из шака, криви су пољемчени Руси — опет непријатељи Словенства — који су својом невјештином хтјели 1877. источни дио Балкана претворити у своју провинцију, чиме су пробудили завист код својих моћних германских противника.

У персијском заливу Енглези још нијесу толико јаки, да их отуда нико не би могао потиснути, а Американци још нијесу заузели руско приморје у Источној Азији. Још се поносно вије руска застава на тврђавама Владивостока, Николајевска и Петропавловска, а улаз у персијски залив још је у рукама шаха персијског, не у рукама индијског вицекраља. Само једно ипак треба имати на уму. Вођа и заштитница Словенства, Русија, не смије допустити да је догађаји изненаде, јер што још није било, може да буде. На жалост у Русији као да још нијесу свјесни опасности. У Русији се тако мало брину за Далеки Исток, као да су тамо безбједни као у матушки Москви. Још једнако готово сви руски листови трапају Сибирију у „иностранство“, а ипак ту непрегледну пуцину од земље насељавају искључиво чистокрвни Руси, ватопљена је руском крвљу и помоћу пара руских мужика учињена је пристојачном култури. На западу Словенство нема више шта да тражи. Стара Европа припада Германима и Романима. Огуда их нико више не може протјерати. На Западу Словени имају задатак да сачувају нетакнуте своје посjede, и ништа више. На Истоку, на обалама Тихог Оксана, Словенство треба да развије своју моћ, тамо треба да стане чврстим ногама и да чува излаз у топло море. Петар Велики је отворио прозор са западне стране, а покољења данашње Русије имају задатак, да Словенству створе слободан излаз на велико море. Не треба нико да се боји због неуспјеха у борби с авангардом Ангелосаса, са жутиим Јапанцима. Времена лажних

Дмитрија за Русију су била тежа него ли неуспјели рат са Јапаном, па ипак је света Русија из ове кризе изашла ојачана. Руско је друштво ла чудо дивно тако мало посвећено у источно-азијско питање, које је животно питање за Русију. Оно мало гласова свјесних родољуба, који су говорили о важности Далеког Истока за Русију, умукли су у вреви грађанског рата и ситних партијских задјевница. Сазвана је Государственаја Дума. Пољска, Кавказ, чак и Туркестан послали су у њу своје представнике, а тихоокеанско приморје и приамурска област никога! Зар су свјесни Руси заборавили да постоје те необично простране и богате земље? Зар они не знају, да око Амура и обала Тихог Оксана живи такође цару одани руски селак, одан као и онај око Туле и Рјазана?

Плодност амурских и тихоокеанских области, богатство у сваковрским рудама, погодна клима — све су то одлике, које дају велику важност тим крајевима руског царства. Укупно све земље, у којима се копа злато, не садрже толико злата колико ове покрајине руског царства. Богате су шумама и дрвима, богастије него ли Америка, а Владивосток је једно од најљепших пристаништа морских, веома погодно за одржавање саобраћаја. При томе, ријека Амур је сва пловна и погодна за саобраћај. Да ли би било корисно напустити и запустити такву плодну земљу, која може да исхрани милијоне људи? Пошто је Русија потиснута с обала Жутог Мора, она сада грозничаво мора да чува свој положај на Тихом Океану. Догоди ли се то, да Русију и отуда потисну и да јој не даду излаз на Босфор и Персијски Залив, велики словенски колос мораће да се угуши због оскудице ваздуха.

Борба и рат — пријекна потреба

Бог је створио свијет и у њ' бадио варницу егизма, која га распаљује на вјечите распре. Индивидуална распра ствара личну мржњу, мржњу појединаца, а општа ствара мржњу националну, из оне се јавља као најдомарљивији спор за потенцирање, раскидање или уништење те мржње, а то је рат.

Спор и рат природно је изазвало само човјечанство. На не само то него их је оно усавршило, па чак довело догле да су они данас постали животно питање.

Кад се већ утврдило као закон у природи, да је борба неминувна код свију организама, зар човјек, као најсавршенији у сваком погледу, може бити изузетак? Борба за опстанак општа је, од најстаријих микроорганизама до најсавршенијих.

Свака борба своди се ипак на ону општу, на борбу за опстанак, па било да се она састоји у специјалној потреби за физички, било за морални живот. Прва је та т. з. неминувна борба, друга је борба задовољства или још боље борба за живот на рачун другга. Овој пошљедној видимо да теже све веће државе.

Овдје почиње борба и сукоб воља људских, било да оне имају повода у идеалном, било материјалном погледу. Огуда се и изводи, да је рат једна потребна елементарна појава у животу народа.

Рат узима за претјакње своје сврхе у комбинацију све елементе, којима је опет крајња циљ битка, бој и борба.

Борба може да буде духовна и физичка. Овој другој увијек је прва претходила. Ну у стара времена духовних бораба није ни било, већ се одмах прилазило припадним физичким средствима.

Данас пак кад је култура веома знатно коракнула, када је цивилизација продрла скоро у све слојеве народа и државе, увијек свакој физичкој борби претходи духовна.

Ови духовни фактори борбе употребљавани су често депенијама па и стотинама година међу спорним странама, па кад се најазад није могло доћи до споразума, и кад је очевидно за једну страну то стање штетно онда се прелази употреби физичке снаге, оружаног насиља. Ово се појављује, дакле, неминовно када им материјални и морални интереси буду сасвим угрожени.

У том периоду стварања међународних спорова и ратова развила се природно ратна вјештина.

Тако у току тих догађаја видимо борбу између појединих племена, коју називамо сукобом или спором, борбу међу народностима и читавим државама, којој дајемо општи назив рат; и борбу међу партијама у једном народу, једној држави која ствара грађански рат. Сви ови видови борбе утичу на пјелокупну организацију човјечанства.

И ако је рат суштински, ипак је он од пријекне потребе за историјско развиће држава и народа, одбрану национализма, подизање културног стања, развијање естетичких и естетичких особина свеопштега човјечанства, промјену државног и народног живота, очеличавање и подизање духа и морала у народу, одржавање ратничких особина и традиција, стварање доброг имена међ сусједним и страним државама.

Најазад шта би било од једног народа који за 10, 20 г. или и за читави вијек не изабаци пушку и не извади сабљу! Он би се у тој чами распаљивао. Немоћ би му била неминовна. Зар последице једног веома суморног и несвесног летњег дана, последице пријатне кише или читаве буре, не бисмо осјетили свјетлост ове промјене!

„Војска“.

Политичке вијести

Књаз Фердинанд грофу Ламздорфу. Поводом одступања грофа Ламздорфа са положаја руског министра спољ. послова, бугарски Књаз Фердинанд послао му је депешу, којом му изјављује благодарност на заштити и љубавности, које је ва пријеме свога министровања уканивао Књажевини Бугарској, жалећи што одступа са тако важног положаја откуда ју је и даље могао заштитавати. Ламздорф је веома љубавно одговорио на ову депешу Књазу Фердинанду.

Још о предаји Порт-Артура. Дописник лондонског „Делџи Телеграфа“ разговарао се са генералом Ногием, који му је саслушао неколико података о равновима, који су Штеселеа руководили да преда Порт-Артур.

Ногие вели: не могу да се сложим са нападама, који су управљени на Штеселеа. Увјерен сам, да је

Штеселеа храбар војник и добар командант. Добио сам увјерење, да је све урадио, што је у оним тешким приликама могао. Само да би одржао Порт-Артур. Не вјерујем да би и сам могао што више и боље урадити да сам био у Порт-Артуру. Убјеђен сам, да јапански ратни суд не би Штеселеа осудио.

На основу пронишене вијести да је Штеселеа ратни суд осудио на смрт, Ногие је дао овакво мишљење: Веома ми је жао кад морам да слушам такве вијести о осуди Штеселеа, у толико пријед, у колико тачније знам уроке, због којих је Штеселеа предао Порт-Артур. Морао је он више да претрпи но што неки мисле. Увијек се говори како је у Порт-Артуру доста било муниције и хране. И ако су та два фактора за одбрану важна, опет они нијесу једина средства помоћу којих би се једна тврђава могла бранити. Ово што је команданту најпотребније, то су послушни и храбри официри, а такве Штеселеа није имао. Од првог дана онеде ми смо имали једну мисао: Порт Артур треба пошто по то заузети. Та нас је мисао руководила у борби. Штеселеа је могао не само да одбија непрестано наше нападе, већ се могао борити са раздором и непослушношћу у својој војсци. Ја имам поуздане доказе, да су Штеселеови војници и официри често пута отказивали послушност.

Пред ратним судом у Петрограду Штеселеа се у својој одбрани често пута позивао на свога противника генерала Ногиеа, молећи судије да и њега саслушају. Ова Штеселеова молба није саслушана. Међутим важнијавно је истаћи, да сви остали јапански команданти и официри, који су учествовали у опсади Порт Артура, са свим друкчије мисле, противно Ногиеу.

Према најновијим вијестима из Токија, генерал Ногие телеграфски је запитао шефа руског ђенералштаба у Петрограду, да ли је истинита вијест, да је ратни суд осудио Штеселеа на смрт због предаје Порт Артура. У својој депешу Ногие додаје, да је било немогуће и даље држати Порт Артур под условима у којима се налазио Штеселеа.

Из Государствене Думе. Дума је дошла у отворен сукоб са данашњом руском владом. На повзату Думину адресу, којом тражи амнестију и гаранцију за политичке слободе, влада је преко министра предсјед-

ника Горемкина одговорила својим програмом, у коме се амнестија и не помиње а преко осталих захтјева Думе прелази површно. С тога се у Думи отворила жива дебата о владиној програму. Готово сви посланици нападали су владу. Посланик Набоков рекао је: Веле вам, да ми поткопавамо темеље Русије, а ја велам да полутанство владиних мјера ослабљава народну снагу. Рекоше нам да ће влада угупити револуцију својим терором. Још нијесу увидјели, да тај терор ствара револуцију. Из садашњег стања само је један излаз: да извршна власт попусти пред законодавном влашћу. Посланик Родичев рече, да је обновљење Русије могуће само у споразуму са народом. Господе — рече Родичев окренувши се према министрима — идите отуда и оставите та ваша мјеста другим људима! Професор Штепкин из Одесе затражио је у своме говору да влада одмах даде оставку. Последице је устао министар правде Штегловитов који је својим говором хтио да ублажи владину изјаву. Он рече, да влада мора управљати по старим законима, док нове законе не донесе у споразуму са Думом. Ова је изјава у Думи примљена са дубоким ђуљавем.

Пошто су се изређали многи говорници, на предлог посланика Шилкина, Дума је једногласно усвојила ову револуцију:

Из владине изјаве излази, да влада неће остварити тежње народне за слободом, земљом и правдом, исказане у Думиној адреси. Док се те тежње не испуне, реда и реда веће бити. Оклијевањем својим влада превире праве интересе народа и показује да није вољна да сачува земљу од нових крвопролића, која ће преоправити Русију и довести је до сиромаштва, бесправног стања и самовоље.

Дума сматра за дужност, да изјави пред цијелим народом, да нема повјерења у владу, која народу није одговорила. Да би Дума могла корисно радити за земљу и народ, она тражи да данашња влада одмах даде оставку и да буде замјенена владом, која ће уживати народно повјерење.

Због Думине револуције пронесени су били гласови, да ће Дума бити распуштена и доћи диктатура, али те је гласове Руска Телегр. Агенција одмах демантовала.

Књижевност, умијетност и просвјета

(Књижевни оглас). Кроз више од двије стотине година водили су црногорски витезови јуначку борбу против османлија и јуначкога османскога царства и других непријатеља.

Кроз та два вијека истрајне борбе на висовима црногорских планина дизао се дим пушчаног праха и кроз планине и равнице хорио се витешки поклук „напријед јунаци, у бој за народ свој, за крет часни и слободу влатну“. Општрица црногорскога јатагава отворила је потоке душманске крви; а гвоздена мишица задала је читаве костурнице по планинама и урвинама. Острљена јата гавранова кликтала су посмртну панихиду и славила са криком витештво оних, чије витештво надмашује витештво свијех витезова из свијех вијекова „од кад јунак стаде спрам јунака“.

Витештво ово прославили су народна гусларска пјесма и српски пјесници и историописци. Витештво ово славили су и многи пјесници и књижевници других народа. Споменућемо овдје што је о томе рекао велики енглески народ устима двојице од највећих својих синова: Гледстона, великога државника, и Тенисона, великога пјесника. Велики Гледстон рече, да витештво Црногораца превазилази витештво термилских и маратонских јунака; а увјеничани пјесник Тенисон у своме „Сонету Црногорцима“, између осталог, овако цијева: „Уздигли сте се на висину на којој се ваш царски орао вије. Наоружави вјечито и лан и нећ одбијати све силу турску; а ко покуша да се усуне уз ваше стрмените кланце — него му се оклизу, те црвен од крви подумјесен посрну назад из борбе. — О најмањи међу народима! Сурових етијена пријестолу слободе! Јунаци што одбијате рој турскога ислама за пет стотина година. Велика Црна Гора! Никад од кад твоји црни висови привлаче облак и разбијају буру — јуначкији горштади нијесу духом дисали“.

На челу ове витешке борбе стајали су вазда у првом реду Господари црногорски из јуначкога Дома Петровић Његоша. Око њих су се окупљали Црногорци под предвођењем својих војсковођа, који славно себе пр славише и заслужеше, да им се имена упишу на страницама црногорске историје. Но међу црногорским див-јуначима било је и таквих, који нијесу били ни главари ни војсковође, но само лични јунаци, који су јунаштво својим давали другима примјер како се гине за своју отаџбину, те су тим заслужили, да се и њихова имена и витешка дјела запишу у нашу историју.

И осам јунака на бојноме пољу, Црна Гора је имала заслужених људи, који су другим радовима, просвјетним, дипломатским, административним и т. д. заслужили, да им се имена не заборава, да им се дјела увесу на страницама историје црногорске.

Вама дични јунаци, вама заслужни Црногорци и мртвици и онима који сте још у животу, и ми потписани жељемо одузјати дло дуга, којег вам дугујемо, као синови ове земље. Жељемо, колико будемо у стању, забиљежити ваше славне подвиге и у рату и у миру, да их на хартаји читају савременици и потомци, да их чи-

ЛИСТА К.

ХЕНРИК ИБЗЕН

Када би се хтјело у неколико ријечи да окарактерисе Ибзен као философ, који је своју философију драматисао, онда би се то могло рећи са оним врло значајним ријечима народнога непријатеља: Најјачи је онај који је сам. У то неколико ријечи збијен је цио Ибзенов програм као драмског писца, на тим ријечима заснован је цио његов рад као драмскога писца. Те ријечи, као што, испред његових модерних драма, рјечито ће наговјештавале погледе тога модернога драматичара.

Ибзен је индивидуалиста, и ђебезобзиривији и најсуровији индивидуалиста, који се икада јавио у књижевности. Он, као Нице, енергично је војевао против тога да човек, као јединка, заради неких овјешталих друштвених целосних рефлексија, потоне у масу, потрчује за гомилом, не стаје у чопору. Човек и човек није све једно. Има личности које су створене да буду људи, гомила меса, персонификација колективизма, а има личности, свако од њих је човек, који, силом своје безобзирне воље, стрчи над осталим људима, издваја се од чопора, постаје већ тога чопера. Воља ка сили и власти њихов је прекретач у животу, бич који их гони, неодољив инстинкт који их подстреква да се издвоје из цјелокупности, из колективне средине, из чопора у којем су стереотипни осјећаји и погледи, у којем се као о какво тоцило углађа и скида све што стрчи, што није опште, што није типично и стереотипно.

У модерном друштву постао је један општи морал апсурдан, глуп и понижавајући. Неопходна је потреба да се створе

два морала, као што су, неминовни природним законом, постале двије касте, каста господара и каста робова. Господар, по могућности духовни аристократа и пред ставник воље, слободен је да влада, и да заповиједа. Роб, по својем урођењу и колективном инстинкту, да слуша, да се покорава вољи својег господара. И тако су по стала два морала: господарски морал и морал робова. Личност нема ничег заједничког са друштвом од којег је повикала. Она је ван друштва и, својом челичном вољом, раздирекава један осјећајали друштвени облик, који угушује индивидуалност још у клупи, и који, према томе, императивно валаже да личност изађе из својег ја и да се уврети међу остале створове тога друштва, који су своје ја удружили у једно једито ја, у друштво и државу. Да би личност своју индивидуалност, у пуној мјери, развила, неопходно је потребно, да се издвоји из друштва, да се уздигне изнад чопора и да тим чопором необзирно влада, да даје безгранична маха својој бруталној вољи ка сили и власти. Они постају владари, вође странака. За човјека, који постаје личност, постаје господар, не востје никакве жртве, јер се један човјек, који хоће да развија своју индивидуалност, не обзире ни на какве жртве и ма колике оне биле, оне су за њега не само ништане, него су чак и потребне.

И Ибзен, као драмски писац, полази са тога Ницеова гледишта двојструкога морала. Штирнер који је отворено и без икакве увијања сабио безгранични егоизам у један философики систем и на тај начин је том инстинкту из дивљачког стадијума човјечанства дао право на егзистенцију, назвао је екстремни индивидуализам својим правим именом — егоизам. Киркегард, Нице и Ибзен називају га индивидуализмом и на тај начин су га представили као

један племенит осјећај човјека, који осјећа потребу да своје ја развија у свој својој сили, да спасе човјека као јединку од чопора, који собом растапа јединку да буде оно исто што су и сви у чопору.

У сваком својем дјелу Ибзен је стварао тип човјека, личности, која, у неизбјезном конфликту са друштвом развија своју индивидуалност, издваја се из једног конвенционалног друштва, у пркос племенитим погледима тога трјесногрудог и стереотипнога друштва у којем је стереотипност садржива живота, навика, — лијеп који држи друштво, да се тако брзо не распадне, традицијом међ његово конзервно средство, а у исто вријеме једна гигантска препона, коју одржавају бескрвни нараштаји, нараштаји без воље, без донољне куражи за самосвојни живот, без иницијативе и смјелости да деђу новим још неутрвеним путевима стварао је типове личности, које, у пркос вјековима освјештаних погледа, не могу да угуше своје ја и, у својој неодољивој жељи да тим својем ја које хоће да пробије свјетлост сунчаног дана, долазе у конфликт са друштвом и свима његовим трулим и првоточним установама, које су се завјериле прстим сваког истицања изнад општости, против стрчења изнад једне компактне цјелине, против легендарног медвјећег сва једног тремог и стереотипностима, изанђалог чопора.

Ибзен се, са својим драмама, јавио у једном времену, када је индивидуализам још сматран као један интересантан предмет апстрактне философије. У лијеској књижевности је и прије њега био предмет пјесничкога обрађивања. Али он се обрађивао само једностано. За вријеме немачке романтике, под утицајем Фалста, Шеллинга, браће Шлегела и Гетеова Валхелма Мајстера, индивидуализам је само обрађиван са своје чисто осјећајне стране боље

рећи, са своје еротичне стране. Немачки романтичари су војевали за слободу својег ја, али само у границама бескрајног полног живота. Брак је тада сматран као један наметљив друштвени оков, који убија индивидуалност и зато се слободна љубав, у најширем смислу те ријечи, високо уздизала и сматрала се као једини начин који се индивидуалност у потпуној мјери може развити. Вјера је сматрана као израз еротичких осјећаја, молитва као рафинирана персонификација еротике у једном идеалном смислу. Романтичари апсолутно неспособни за стваран живот, багателисали су све оно, што није у непосредној вези са њиховим, мање више, дегонерисаним осјећајима. И онда је сасвим природно, да они нијесу тежили да своју индивидуалност пренесу и на друге маниф стације својега живота. Ибзен овдје, сасвим природно, није могао стварати по угледу на живот. Он је, готово независно од живота, конструисао типове, који не постоје у животу али, да баш и постоје, који постоје као чисто сивгуларне појаве. Отуда и долази да Ибзена, врло често, називају романтичарем. И по нашем мишљењу то је савршено тачно. Један наш врло угледан критичар, којег, мимогред буди речено, необично цијенимо, назвао је Ибзена, у једном својем предавању, надриксничком. И када се има на уму да Ибзен није одјек идеја које владају или које су у ваздуху, него је он који својим громким гласом ствара одјек, онда је то мишљење тачно. Ибзенове идеје нијесу нове, шје их он први измислио, нијесу оригиналне, он их је примио од других, од Киркегарда, Штирнера, Ницеа и Холберга. Он је туђу философију унио у своје драме. Он је философију Киркегарда и Ницеа драматисао врло вјешто, до душе. Своје идеје није добијао из живота, него од философа, чије је сентенције, зара-

тају, да се њима диче; а млађему нараштају, и будућим покољењима, да буду примјер, да им шљедују.

У смислу реченога најверни смо издати дјело под називом:

„Господари црногорски из династије Петровића-Његоша и знаменити људи њихова времена.“

Дјело сво издати би само у 6 свезака, у оваквом хронолошком поретку.

Свеска I. Владика — Господар Данило и знаменити људи његова времена од 1696—1735.

Свеска II. Владика — Господар Сава и његов помшник Владика Василије и знаменити људи њихова времена од 1735—1785.

Свеска III. Владика — Господар Петар I. свети и знаменити људи његова времена 1785—1830.

Свеска IV. Владика — Господар Петар II. и знаменити људи његова времена 1830—1851.

Свеска V. Књаз — Господар Данило I. и знаменити људи његова времена 1851—1860.

Свеска VI. Књаз — Господар Никола I. и знаменити људи његова времена од 1860. до данас.

А сад неколике ријечи свој оној господи, који нам у овоме раду могу помоћи.

Поштована господе! Потписати неће пожалити ни највећег труда, да у овоме раду успију; али морамо призвати, да без ваше помоћи, а особито без помоћи свештеника и учитеља, нећемо моћи много учинити. Зато вас најљудније молимо помогте нам. Опишите живот и рад људи из вашег рода и племена; а и свакога другог, за кога можете што сад дознати. Препоручујемо свакоме, да се, колико је највише могуће, држи стварности; јер је добро и племенито само оно, што је на тврдо темељу саграђено, што нити савремене, нити познији писци неће бити у стању обрити:

У животу и раду свакојега појединца потребно је, колико је могуће тачније, одредити:

1. Годину рођења, име оца и мајке, браство, село и племе из којег је.

2. У којима је бојевима и четама учествовао. Што је учинио у рату; а што као државник у миру.

3. Ако је погинуо — гдје је погинуо? Ако је природном смрћу умро — гдје је умро и гдје је сахрањен? И овдје, по могућности, одредити годину.

4. По могућности што тачније написати лични опис.

5. За вријеме којих је владалаца живио и радио.

Надајући се повољном одзиву унапријед са захвалношћу изјављујемо, да ће име свакојега сарајника бити унесено при савременом раду, којег нам буде послао.

Сад на претплату не позивамо, нити цијену мећемо, док не видимо хоћемо ли у овоме послу успјети.

Пошто желимо дјело украсити сликама како владалаца, тако и других знаменитих Црногораца, којих се слике могу имати, молимо свакога, ко таквих слика има, да нам по један примјерак пошље на нашу адресу у Бару.

ди своје оригиналности и парадоксности, примио, добијао их из треће руке, из књига.

Пјесник није мислилац и он има права да се користи туђим идејама, ако су оне у сагласности са срединама у којој живи. Уливати идеје личностима, који их нијесу кадре створити, јачи, да пјесник не ствара живе створе него философске сентенције на штупалам ствара анемичне људе, без животне аутоматске, који, са фонографском тачношћу, говоре, говоре а не мисле.

Али Ибсен, при свем томе, као драмски писац има врло великих заслуга за драмску књижевност. Он је потиснуо онај папагајски тон у драми, гдје се дијело и духовито говори, шали и смије, или тон оних ирачних романтичних драмских састана, у којима се гласно даје курс из вјештине како да се човјеку најези кожа.

Ибсен је, такође, створио једну нову драмску технику. Он је, као мало њих прије њега у модерној драми, умно да задовољава Аристотелове захтјеве о јединству времена, мјеста и радње. Он је најзад објавио рат монологу, тој савршено театарној установи, која нема ничега заједничкога са животом.

Ибсен ће вјечито живјети. Његова дјела, која су у лијепој књижевности за почела борбу за индивидуалност, вјечито ће се сматрати као убојна труба, која је човјека, први пут, позвала у бој против непријатеља његова ја. У добу општег нивелисања, у добу велике жудње за колективизмом, борба за своје ја извојевље, на крају крајева, лијепу побједу.

„Правда“.

Уљудно молимо све српске и хрватске листове, да овај оглас прештампале.

Бар, на Спасов дан (11 маја) 1906.

Марко Драговић,
Новица Николић.

Домаће вијести

Парастос. Данас у 11 час. прије подне био је у дворској капели парастос за покој душе дједа Његовог Краљ Височанства Књаза Господара. На парастосу је присуствовао Н. В. Књаз Мирко са господом министрима и осталим нашим великодостојницима.

Отпутовао под Острог. Његово Високопреосвештенство Митрополит Господин Митрофан отпутовао је у четвртак у подне са пратњом под Острог, гдје ће сјутра, на први дан Духова, служити архијерејску литургију.

Заступа владу. На сабору у Острогу заступаће Књажевску Владу министар правде и заступник министра правде г. Дожић, који је у ту сврху већ отпутовао под Острог.

(Golf club.) Под високих покровитељством Њеног Краљ Височанства Њагаиње Милице, на Цетињу је основан Golf club у којему су највише чланови из свијетлог двора и дипломатског кора. За клуб је узето земљиште између села Умаца и новог талијанског посланства поред самог колекског пута који води к Ловћену. Припреме за отварање клуба и његову организацију чине се по идуштвима гђе баронесе Кун и секретара турског посланства г. Цевад бега. Кад се врате на Цетиње чланови узвишене Књажевске Породице, клуб ће бити на свечан начин отворен у присуству свију својих чланова.

(Свјетски поштанско-телеграфски конгрес.) Недавно је у Риму био конгрес представника свију држава које су у свјетском поштанско-телеграфском савезу. На томе конгресу нашу државу заступао је г. Евгеније Поповић, наш генерални конзул у Риму. Главни одбор конгреса, у коме су заступљене биле само велике државе, ријешило је био на једној сједници својој да неке мање државе искључи од гласања о приједлозима, који се односе на свјетски поштански савез. Међу те државе, које је искључио од права гласа, убројао је и Краљевину Србију, Црну Гору и Грчку. У шљед тога је наш представник на конгресу г. Евгеније Поповић учинио овај протест:

Потписани као делегат Црне Горе сажаљева, што је искључен од права гласања у комисијама и поткомисијама конгреса у питањима која се односе на усавршавање саобраћаја. Делегат Црне Горе је мишљења, да у једном свјетском међународном конгресу као и у свакој скупу представника различитих држава начело равноправности свију мора да буде поштовано од свију без разлике, јер интереси свију морају да буду подједнако брањени, пошто и земље мање по простору често пута представљају интересе општег народног саобраћаја, које треба поштовати као и интересе великих држава, а да се и не помињу услуге које чине мале државе међународном поштанском саобраћају.

Црна Гора, свјесна свога права, које мора бити подједнако за све државе свјетског поштанског савеза, тражи да се узме на знање и унесе у записник конгреса ова изјава, којом Црна Гора тражи потпуно обезбјеђење свога права, да узме учешће као и свака друга држава у главним и споредним комисијама свјетског поштанско-телеграфског конгреса, исто тако као и у главним сједницама.

Уз најдубље поштовање уваженог председника конгреса и понјерење према њему, потписани предаје ову изјаву у име владе Књажевине Црне Горе.

Евгеније Поповић

делегат Црне Горе на IV свјетском пошт.-телеграфском конгресу.

Чим је наш делегат прочитао овај протест, устао је делегат Краљевине Србије и изјавио је, да се потпуно придружује протесту црногорског делегата. Исто су тако урадили делегати и осталих држава, које су укључене од гласања у конгресу. Делегат грчки раније је учинио сличан протест.

О овоме се протесту у сједници конгреса дуго дебатовало, и на послјетку је постигнут тај успјех, да је ријешено, да у свама будућим конгресима и мале државе имају не само право гласања већ и учешћа у главним и споредним комисијама. Ово је ријешење донесено са 37 гласова чланова конгреса против 26.

Народна Штедионица на Цетињу. Министарски Савјет својим ријешењем од 15. ов. мј. потврдио је правила ове корпорационе установе, о чијој је сврси било говора у пређућим бројевима нашега листа.

На дан 28. ов. мј. биће главна скупштина, на којој ће се изабрати управни и надзорни одбор и тим отпочети рад, јер је привремено одбор већ све припремио да се одмах може приступити редовним вршењу послова.

Скупштина ће се држати у 10 сати у престојанима Зетског Дома

С радошћу констатујемо да је наше грађанство одмах схватило велику корист од оваквих услова и у неочекиваном броју приступило у ову задругу, а нема сумње да ће до саставка скупштине приступити још многи који су се до сад устезали док статут не буду потврђени.

Нови чланови могу се пријавити привременом одбору, који преко свега привременог благајника г. Уроша Марића прима уписнину и чланарину.

Пошто се пословна година штедионицка рачува од 1. јануара ове год., те сваки члан треба да исплати заосталу чланарину, препоручујемо свакоме да похита с уплаћивањем како му касније не би пало тешко и ради нагомилана чланарине и ради затечене камате.

Чланарина по једном удјелу износи 50 хел. недјељно и сувише једна круна уписине.

(Хотимично се ранио.) Према извјештају обласне управе у Колашину, приликом пријеса чете Бојовића на Књажевцу, хотимично се ранио једним метком из револвера Милета Заријин Бојовић, који је на записнику изјавио, да је покушао над собом извршити самоубиство зато, што је избачен из прве класе војника. Јединствен понос.

(Упис у чланство.) Управни Одбор Друштва за подпомагање заната и трговине у Црној Гори“ према закључку сједнице од 14. ов. мј. усвојава досадање чланове — осниваче и улагаче да изводе уплатити чланарину за годину 1906. а евентуално и заостале улоге за прошлу годину. Такође се моле сви пријатељи овога Друштва, да ово корисно предузеће потпомогну уписом у чланство.

За најкраће вријеме има се одржати Главна Скупштина друштвена, на којој ће Управа — између осталог дневног реда који ће се преко јавности објавити — дати рачуна о свом трогодишњем раду, по том предложити и извјешти пројект за измјену правила друштвених, и најзад, на Гл. Скупштини ће се у смислу друштвеног чл. 15. изабрати нови Управни и Надзорни Одбор. Тога ради је потребно, да што више г. г. друштвених чланова учествује као члан и улагач на скорашњој Главној Скупштини, једном ријечи сваки, ко може и има љубави према овом младом и општекорисном Друштву. — Нарочито сада је потребно, да „Друштво за подпомагање заната и трговине у Црној Гори“ пригрлимо с оном љубављу, с којом је и у земљи и на страни прије три године било поздрављено.

Телеграми Бечког Кор. Бироа

ТИФЛИС, 15. маја. — Извршен је агентат бомбом на гувернера и шефа полиције. Обојаца су осгали неповријеђени.

ЦАРИГРАД, 15. маја. — „Цариградска Агенција“ добија са Цетиња послату вијест, да су турски војници починили изгреде на црногорској граници, на основу ишљењења комисије која је у ту сврху била послата. (Ова је депеша са наше стране поновно демантована. Ур.)

БЕЧ, 16. маја. — По вијестима Мађарске Телеграф. Агенције, цар је допустио, да тарифа царинска за Угарску може зависити само од одобрења мађарског парламента. Хоћењем, аустријски министар предсједник, који је тражио да одобрење за тарифу даде и аустријска влада, поднио је због овога оставку.

ПЕТРОГРАД, 16. маја. — „Новоје Време“ јавља, да је стање у Балтичким провинцијама веома критично. Побуњеници су запријетили посједницима земља.

СЕВАСТОПОЉ, 16. маја. — Приликом војничке смотре поводом годишњице царевог крунисања бачено је више бомба. Од официра нико није рањен, а међу гледаоцима убијено је шест, чатрнаест тешко рањено, четрдесет лако. Четворица атентатора је уапшено.

БЕЧ, 17. маја. — Преко седамдесет посланика скупило се јутрос у парламенту, да протестују против начина на који је предсједник затворио сједницу. Данас ће шефови партија ријешити, да ли ће присуствовати сједници парламента. Сутра ће у парламенту бити поднесен предлог, којим ће се протестовати против једностраног држања угарске владе у питању царинске тарифе с напоменом, да парламент аустријски не може допустити да се у овоме

критичном моменту окрњују интереси Аустрије.

ПЕШТА, 17. маја. — Влада је парламенту поднијела пројект закона о независној мађарској царинској тарифи, а пројект закона за закључење трговинских уговора са страним државама на основу аутономне царинске тарифе.

БЕЧ, 17. маја. — Данас ће се објавити царев указ, којим се унажава оставка владе.

РИМ, 18. маја. — Састављен је нови кабинет под предједничтвом Биолитија.

БЕЧ, 18. маја. — Протест против поступка мађарске владе посланици су примили са 246 против 8 гласова.

КУТАИС, 18. маја. — На гувернера Алишанова бачене су двије бомбе. Алишанов је рањен, а два лица су убијена.

ЦАРИГРАД, 19. маја. — По извјештају са црногорске границе стање се поправило. Отпочело је демобилисање трупа. Црногорски отправник послова Матаковић дао је на порти помирљиве изјаве.

БИОГРАД, 18. маја. — Пуковници Машин и Поповић, потпуковници Мишић и Лазаревић и мајор Костић слањени су у пензију.

МАДРИД, 19. маја. — Бачена је бомба на краљевску свадбену поворку у близини краљевих кола, а при повратку у двор. Краљ и Краљица су сасани. Бомба је била завијена у киту цвијећа. Краљева су кола јако општећена. Ухваћени су један странац и један Шпањолац ђак, коме је 18 година. Бомбом су убијени два коња, четири кочијаша, четири војника из шпалара, један полицајац и двије жене из публике. Један поручик је смртно рањен. При повратку Краљ и Краљица били су бурно поздрављени и честитано им је срећно спасење.

БЕЧ, 20. маја. — Цар Фрања Јосиф изјавио је у шпанолској амбасади преко свога ађутанта радост због срећног спасења Краља и Краљице шпанолске. Голуховски је честитао влади шпанолској.

БЕЧ, 20. маја. — Влада аустроугарска честитала је свечано отварање пристаништа у Варни. Цар је депешом честитао Књазу Фердинанду, који је одговорио ваблагодарним пицару са напоменом, да га благонаклоност, коју цар вагда указује њему и његовој земљи, дубоко потреса, као и његове симпатије према миру, увијеравајући цара о својој дубокој оданости.

ЛОНДОН, 20. маја. — Влада енглеска очекује званичну нотификацију од српске владе да су зајереници стављени у пензију и увјерење, да неће више бити враћени у службу. Чим стигне та нотификација, односи дипломатски биће обновљени.

МАДРИД, 20. маја. — Неки Морон јавио се 24. ов. мј. по нов. са станом у улици „Мајор“, затраживши собу с прозором на улици. Он је поручио киту цвијећа и никог није пуштао у собу, извињавајући се да је слаб. Кад су пролазила краљевска кола, бацио је киту у којој је била бомба, и одмах је умакао с промијењеним пешаром са намером да се у општој пометњи изгуби. Било је 37 мртвих више од 60 рањених. Сви страни изасланици здрави су. Пратворено је 40 лица, међу њима и неки Енглез Хамилтон, који се у тренутку бацања бомбе налазио на балкову атентаторовом. Краљ и Краљица јутрос су кроз улице шетали на аутомобилу бурно поздрављени од народа.

Службени огласи

О Б Ј А В Л.

Овим се позивају сви дужитељи овде и са стране пок. Глига Дабановића, да се на дан 16. јула о. г. у 3 сата после подна својим чистим документима по којим покој-

ника дуже — пријаве Општинском Суду у Бару, ког дана ће се дијелити међу дужитељима прикупљени новци од његове заоставштине. Они дужитељи, који се не пријаве Суду до означеног рока, такви ће изгубити право даљег потраживања.

Број 164.—IV.—1906.—63.

У Бару, 6. маја 1906.

Из канцеларије
Општ. Суда.

Р. 80 Бр. 225. 2—2

О Г Л А С.

Јавна продаја непокретности Сава Лаквијевића из Кривошија извршиће се 27. маја и 27. јуна т. год.

Види оглас у „Гласу Црногорца“ број 17. т. год.

Број 396 ex 1906 269—1905

Грахово, 9. маја 1906. год.

Капетански Суд
Р. 42, Бр. 241, 1,1 Кап. Аким Дјаконић.

С Т Ј Е Ч А Ј.

Решењем Књ. Обласног Суда на Цетињу од 26. априла т. год. број 1067—IV—1906—155 — отворен је стечај над имовином Николе Лаварева Војанића из Брежана у Лешу Нахији. Услед чега се позивају сви његови дужитељи, да се најдаље да 1 јула он. год. пријаве капетанском суду на Корнету са својим потраживањима поткријепљеним одговарним исправама с напоменом, да се послједице реченог дана ниције потраживање неће усвојити.

Цетиње, 15. маја 1906. год.

Из Канцеларије
Р. 77, Бр. 245, 1,2 Књ. Обласног Суда.

О Г Л А С.

Износ се на јавну продају доље описана непокретност официра Никита Иљова Бољевића, из Горње Горице, која је процијенена круна 285.

Продаја ће се извршити у канцеларији подписатеог суда у Горњој Горици; за продају се одређују три рока: 5. јуна, 5. јула и 5. октобра т. г. у три сата после подне.

На првом року неће се непокретност продати испод процијенене вриједности, а на другом оће и ниже али никако испод $\frac{2}{3}$ процијенене вриједности, а на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене према члану 259 зак. суд. грађ. поступку.

Сваки лицитант, дужан је положити јемство 10% од процијенене вриједности.

Позивају се сви они, те имају на непокретност какво реално право, као и сви они, који имају праве прече купње, да се пријаве Суду прије прве продаје.

Опис непокретности састоји се из 4 комада:

а) комад $\frac{3}{4}$ оранице у Прогоне, граници: од истока, сјевера и запада Ристо Андров земљом, од југа Божо Иљов земљом. Прочијенено кр. 60;

б) комад 3 рала оранице и $\frac{3}{4}$ ледине за испашу, у исти метех, граници: од истока и запада Божо Иљов, земљом, од југа Ристо Андров земљом. Прочијенено круна 100.

в) комад $1\frac{1}{4}$ оранице у исти метех, граници: од истока и сјевера Мрко Алексин земљом, од запада Божо Иљов земљом, од југа општински пут. Прочијенено круна 60.

г) комад $1\frac{1}{4}$ оранице у Стамкаче, граници: од истока Осман Шабанаковић, земљом, од запада и сјевера Јово Мушов земљом, од југа општински пут. Прочијенено круна 65.

Број 366—76—1906.

У Горњој Горици, 5. маја 1906. год.

Капетански суд,
Р. 255, Бр. 239, 1,1 Кат. Ш. Раичевић.

О Г Л А С.

Јавна продаја непокретности Јола Дрипчића из Дужи извршиће се 20. маја текуће године.

Види оглас у прилогу 7. и 15. броју „Гласа Црногорца“.

К броју 123—20—1906.

У Шавнику, 30. априла 1906. год.

За капетана
председник општине
Р. 42, Бр. 240, 1,1 Миљивоје П. Карадић.

О Г Л А С.

Износ се на јавну продају доље описана непокретност Митра Н. Врбице с Његуша, која је процијенена 6000 круна. Продаја ће се извршити у канцеларији капетанског суда на Његушима.

За продају одређују се три рока: први на 15. јуна, други на 15. јула, а трећи на 15. новембра т. г. од 8—10 сати прије подне.

На првом року непокретност се неће продати испод процијенене вриједности; на другом хоће и ниже, али не испод $\frac{2}{3}$ процијенене вриједности, а на трећем року уступиће се понудиоцу највише цијене.

Сваки је лицитант дужан положити јемство од 10% од процијенене вриједности непокретности.

Позивају се сви они, те имају на непокретност какво реално право, као и сви они, који имају право прече купње, да се пријаве суду прије прве продаје.

Опис непокретности:

1.) кућа постројана у варошници Његушима, саграђена по новом плану, на једнај бој, покривена тиглом; одијељена је у 6 одјељења, са партицима, два одјељења под кровом а четири доље, од којих је једно за дућанску радњу. Кућа је дуга 1335 а широка 920 метара.

2.) кујина за кућом одјелита од горње, са два одјељења и порталом, једно одјељење покривено тиглом, друго портик без крова, кујина је 1335 а широка 460 метара.

Описана непокретност граници: од истока Марко Андрић кућом, југа пазаном запада путем, сјевера комунилом Раичевићем.

Број 325—1906 ex 1905.

Његуши, 9. маја 1906. год.

Р. 223, Бр. 238, 1,1 Кап. Ђуро Врбица.

О Г Л А С.

Јавна продаја непокретности Павића М. Чејовића из Подгорице, извршиће се дана 10 јуна и 10 октобра тек. год. у 3. сата послједице подне.

Види оглас у 15. броју „Гласа Црногорца“.

К броју 620—VI—1906—88

У Подгорици, 10. маја 1906.

Општински Суд
Р. 47, Бр. 246, а 1,1 Судија Ј. Радичевић.

О Г Л А С.

Јавна продаја непокретности Омера браће Мандића из Подгорице, извршиће се дана 8. јуна и 8. октобра тек. год. у 3. сата послједице подне.

Види оглас у 15. броју „Гласа Црногорца“.

К броју 639—VI—1906—120

У Подгорици, 9. маја 1906. год.

Општински Суд
Р. 47, Бр. 246, б 1,1 Судија Ј. Радичевић.

О Г Л А С.

Јавна продаја непокретности Петра Фдипова Ђурковића из Косајера, извршиће се 15. јуна 1906. год. у 9. сати прије подне.

Види оглас у 13. броју „Гласа Црногорца“ из 1906. године.

Број 17 ex 1906—224—1905.

Цеклин, 16. маја 1906. год.

Капетански Суд
Р. 44, Бр. 248, 1,1 Кап. С. Пејановић.

О Г Л А С.

Јавна продаја непокретности Миловића М. Вујковића из Стијене, извршиће се 11. септембра 1906. год. у 3. сати послједице подне.

Види оглас у прилогу „Гласа Црногорца“ број 13. из 1906. год.

К броју 269 ex 1906—366—1905.

У Подлебу, 11. маја 1906. год.

Капетански Суд Пиперски
Р. 50, Бр. 247, 1,1 Кап. В. Вујковић.

Приватни огласи

Јован Милошевић — Трст

комисионарски посао, трговина на велико у колонијалној роби, дрога-рији, јужним воћем и т. д.

Имаде веве са највећим свестра-ним увозним и извозним цијацама: Све врсте земаљских производа као орахе, вуну, кожу, звијерку, разно меде-цинално коријење, лишће, бобе, и цвијет купује за свој властити рачун и прима у комисију — постивава нај боље цијене, кулантна послуга, про-визиона стопа умјерена.

П. п. Бр. 86. 11—26

НАЈБОЉЕ САВРЕМЕНЕ НОВОСТИ!

Умјесто К 40 само К 12. Најфинији, често

ац о м. двоструки дубин, нај-новији, најбољег састава, са 6 објектива, најбоље квалитете. Модел „Zeus“ за путовање, кавалашка и т. д., 144 мм.

висок, објективи 45 мм. промјера уз ван редну свјетлост, са компасом, кожни ток и ремење К 12. Као што је доказано, про-дано је преко 10.000 комада војсци, спорт-ским клубовима и т. д.

Велики и свеопште признање ужива

строј за шишање власи из творнице

у Солигнену од нај бољег челика, са тро-

вреним резом, наткриљује све до сада иза-шле стројеве, врло јефин, комад по К 5-50,

најфинији К 7—, за шишање браде К 6—, за животиње К 5—.

Сигурни строј за самобријање само К 4—.

Строј „Стар“ К 6-85.

Баш за половицу јефиније

него ли у трговинама на обро-ке, отпремам уз петгодишње

јамство

нове на високо удешене

Сингерове шиваће стројеве,

удешене за тјерањем ногом,

скупа са ормарићем за К 49.

а за тјерањем руком К 42 Singer-Ringschiff

са расклоном опремом и свим прибором

уједно са ормарићем К 78. Стројеви за

везење К 4. Сингер—Централ—Бобин са

елегантним ормарићем само К 92

Двоколице у највећем избору: нове

од 120 вр. па навише, употребљене од 70

вр. навише са свим прибором.

Отпрема уз поузеће M. Rundbakin, Беч IX/1, Liechtensteinstrasse 23. Цијеница сатова, претења, ланаца, музичких и раз-них потребитих кућних ствари, бесплатно и франко.

П. п. Бр. 115 7—10

О г л а с

Све врсте машина за кропљење лоза набављам и поправљам уз умјерену ци-јену.

Цетиње. Петар Дрецул.

Р. 15. Бр. 183 3—3

П О З И В

НА

ГЛАВНУ СКУПШТИНУ

Народне Штедионице на Цетињу, која ће се држати 28. маја 1906. године у Зетском Дому у 10 сати прије подне.

ДНЕВНИ РЕД.

1. Извјештај привременог одбора о доса-дањем раду;

2. Бирање управног одбора;

3. Бирање надзорног одбора;

4. Одређење највећег износа до којег је управа власна да да појединцу кредит без одобрења надзорног одбора;

5. Евентуалнија;

Цетиње, 15. маја 1906. год.

ПРИВРЕМЕНИ ОДБОР

Народне Штедионице на Цетињу (Задруга с ограниченим јемством).

Р. 75. Бр. 251. 1—2

У понедељак 22 ов мј. у 11 сати у влашкој цркви на Цетињу

† Јоку Ђ. Петровићу,

даваће парастос његови

Школски цариградски другови.

Р. 20, бр. 250, 1—1.

У ПАРОХИЈАЛНОЈ ДОВОБРАДСКОЈ ВЛАШКОЈ ЦРКВИ

У понедељник 22. маја у 10 $\frac{1}{2}$ сати

даваћемо помен нашем незаборављеном стрицу

ТОМУ (КИЊАНУ) погинулом на „Врх Праћишта“ 1868 год.

Цетиње.

Синовци: Петар, Митар Јоков Почек.

Р. 31, број 249, 1—1.

seg.

Довољно је од ПРАВЕ „ФРАНККОВЕ“ примјесе за наву

само половицу толико,

као од других сурогата, јер је права „ФРАНККОВА“ примјеса за наву

1.) снажнија, 2.) лепше боје, 3.) издашнија, 4.) јефинија — 5.) притом укуснија и затим још и

не одвише горка.

За „црну“ каву: на 4 кашике зрна — 1 кашику „Франкк“ове примјесе за наву

„белу“ „ „ 3 кашике зрна — 1 кашику „Франкк“ове „ „ „

D. X 642 O 10 II

П. п.

Број 163.

Handk.

3—5